

Handleiding samenwerkingstool

Technologische innovaties, meer regionale verantwoordelijkheid, vergrijzing en vele andere ontwikkelingen vragen om een nieuwe aanpak van zorg en welzijn. Om professionals met andere taken en competenties. Om een betere aansluiting tussen onderwijs en zorg- en welzijnsinstellingen. Daarvoor is duurzame samenwerking in de regio tussen zorg- en welzijnsaanbieders, onderwijsinstellingen en lokale overheden nodig. De komende tijd is er veel aandacht om de tekorten op de zorg- en welzijnsarbeidsmarkt het hoofd te bieden. Het vmbo speelt daarbij een belangrijke rol, en kan deze rol alleen goed vervullen in samenwerking met de onderwijsketen, het werkveld en waar mogelijk ondersteund door regionale overheden. De maatschappelijke opgave waarvoor de sector en dus ook het vmbo Zorg en Welzijn staat, is immers alleen in te vullen als iedereen betrokken is en samenwerkt vanuit een gezamenlijke (regionale) visie.

Tegelijkertijd realiseren we ons dat samenwerking met verschillende partners vaak ingewikkeld is. Bijvoorbeeld omdat partijen al snel ad hoc aan de slag gaan en concrete zaken willen aanpakken. Daarbij vergeten ze in te gaan op de samenwerking zelf. Het is dan ook goed om periodiek met elkaar stil te staan en de balans op te maken. Wat is onze ambitie? Hebben we dezelfde beelden of spelen er andere, onderliggende belangen? Deze samenwerkingstool helpt partners te reflecteren op hun samenwerking, te bepalen of extra aandacht of interventies nodig zijn en afspraken te maken over het 'hoe nu verder'. Partners die aan het begin staan van een nieuwe samenwerking kunnen deze tool gebruiken voor een efficiënte en effectieve start van de samenwerking.

De verschillende onderdelen van deze samenwerkingstool helpen samenwerkingspartners om het gesprek op gang te brengen en te structureren. De tool kan op alle niveaus van de samenwerking worden ingezet. Het is echter geen blauwdruk. Bepaal zelf welk onderdeel past en wanneer.

De onderdelen:

Praatplaat

De praatplaat helpt bij het reflecteren op de huidige situatie. Samenwerkingspartners kunnen eerst hun eigen perspectief op de samenwerking in kaart brengen om deze visie daarna samen te brengen in een gezamenlijk beeld van de samenwerking. Samen kunnen de partners vervolgens de vraag 'Welke thema's verdienen aandacht?' beantwoorden en (zo concreet mogelijk) de volgende stap zetten in de samenwerking.

Follow-up plaat

Om te zorgen dat het niet bij reflecteren blijft en er ook concrete verbeteracties uit voortvloeien, is het verstandig om bij te houden wat er zoal wordt besproken. Zorg er bijvoorbeeld voor dat perspectieven worden vertaald in interventies en dat er concrete vervolgspraken worden gemaakt. De follow-up plaat kan hierbij helpen. Dit schema geeft een overzicht van de stand van zaken, van de thema's waar de samenwerkingspartners mee aan de slag moeten (welk thema heeft extra aandacht nodig?), welke acties daarbij horen en wie hiermee op welk moment mee aan de slag gaat.

Korte handleiding bij de praatplaat

- + De praatplaat kan ter plekke of vooraf worden ingevuld, digitaal of op papier.
- + De praatplaat kan ook gezamenlijk worden ingevuld. Bijvoorbeeld door de plaat op groot formaat af te drukken en samen te vullen (bijvoorbeeld met post-its).
- + Het is belangrijk om op elk thema te reflecteren, aantekeningen te maken en aan te geven of extra aandacht nodig is.
- + Neem de tijd voor het bespreken van de praatplaat. Zo krijgen de samenwerkingspartners inzicht in de verschillende perspectieven (45 minuten is aan te raden).
- + Tijdens het bespreken kan de follow-up plaat worden gebruikt voor verslaglegging. Dit is handig voor het vastleggen van vervolgstappen.

Tips en Trucs bij de praatplaat

Er zijn verschillende manieren om de praatplaat te gebruiken:

- + Per stelling een reactie opschrijven.
- + Alleen die stellingen aankruisen die om extra aandacht vragen en alleen deze stellingen toelichten.
- + Per stelling een score geven door bijvoorbeeld een '+', '+/-' of een '-' te noteren en een toelichting te geven.

Korte handleiding bij de follow-up plaat

- + Het kan handig zijn om tijdens het gesprek bij te houden:
 1. wat wordt besproken;
 2. welke acties hieruit voortvloeien;
 3. wie, wat, wanneer gaat doen.Zo kan deze manier van reflecteren gemakkelijker in de mindset van de betrokkenen komen.
- + Het is een overweging om tijdens het reflectiegesprek iemand aan te wijzen die de follow-up plaat invult.
- + Noteer per thema kort de belangrijkste bevindingen.
- + Geef aan of aandacht nodig is of niet.
- + Houd bij welke interventies door de groep als meest passend worden ervaren.
- + Maak tot slot afspraken over wie wat gaat doen. Maak ook afspraken over de planning.

Tips en Trucs bij de follow-up plaat

De follow-up plaat kan op verschillende manieren worden gebruikt:

- + Druk het schema op A3-formaat af. Een van de deelnemers schrijft mee met de bevindingen, de interventies en de afspraken.
- + Druk het schema af op A0-formaat. Per stap formuleert de groep gezamenlijk een antwoord voor de blokken in het schema.